

בתי המשפטע"א 508/06בית המשפט המחוזי בירושלים**בפני: כבוד השופט יוסף שפירא**

בעניין:	1.	סרוך
	2.	אלחאג'י
	3.	המאס
	4.	זדוק
	5.	זדוק
	6.	מחסיין
		ע"י עו"ד סיגי בן ארי

העוררים

נגד

1. מפקד בית המעצר ירושלים
 2. שירות בתי הסוהר מדינת ישראל
- ע"י עו"ד גלית שוהם

המשיבים**פסק דין**

לפני עתירת שישה עצירים שהינם קטינים, המבקשים להורות למשיב 1 לבוא וליתן טעם מדוע הם מוחזקים בבית מעצר ירושלים, בו מופרות זכויותיהם על פי דין, לטענתם כן מבוקש להורות למשיב 2 ליתן טעם מדוע אינו מאפשר את העברתם לבית כלא תחת משמרתו, בו יכובדו זכויותיהם על פי דין.

בתי המשפטע"א 508/06בית המשפט המחוזי בירושלים**בפני: כבוד השופט יוסף שפירא****תמצית העתירה****הפן העובדתי**

1. העותרים 1, 2, 4, 5, נעצרו בחודש פברואר שנה זו והוגש נגדם כתב אישום, ואילו עותר 3 נעצר בשלהי חודש אפריל שנה זו, ואף נגדו הוגש כתב אישום. דינו של עותר 6 הוכרע ביום 15.6.06.

לגבי חלק מן העותרים המדובר בעבירה של ניסיון לרצח של חייל/גרימת מות בכוונה. העותרים, הוחזקו, בעת הגשת העתירה באגף הקטינים בבית המעצר בירושלים.

לטענת העותרים התנאים בבית המעצר הנ"ל הינם בלתי אנושיים, והם סובלים מתת טיפול פיזי ונפשי. עותר 4 פצע עצמו באמצעות בורג שמצא בחצר בית המעצר, הואיל ולדבריו אינו יכול להמשיך לחיות עוד שם.

העותרים מוחזקים בשני תאים שגודלם 4x4 מ"ר, כאשר 6 עצורים נמצאים בכל תא שאין בו חלון, אין ארובת אוורור, והחום בו עז, התא שורץ יתושים ופשפשים, והעותרים ישנים על מזרונים דקים, ומציעיהם גרמו להם לפריחה על עורם.

העותרים מעלים טענות וטרוניות קשות אף לנושא התנהגות השוטרים כלפיהם, והווי חייהם במעצר.

בתי המשפטעע"א 508/06בית המשפט המחוזי בירושלים**בפני: כבוד השופט יוסף שפירא****הפן המשפטי**

2. ב"כ העותרים טוענת כי גם לאסיר ישנן זכויות יסוד באשר הוא אדם גם אם חירותו הוגבלה (עע"א 4463/94 גולן נ' שירות בתי י הסוהר, פ"ד (4) 130, 152; בג"צ קטלן נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד לד(3) 72, 78).

שהייתם של העותרים במעצר בתנאים המתוארים לעיל הינה, לטענתם, בניגוד להוראות סימן ב' לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - עצרים) התשנ"ו - 1996 (להלן: "חוק המעצרים"), והתקנות שותקנו מכוחו.

קל וחומר כשמדובר בקטינים, יש להקפיד הקפדת יתר על הדין ולשקול את טובת הקטין (ע"א 10280/01 ד"ר ירוס-חקק נ' היועץ המשפטי לממשלה, (10.1.05)).

עמדת המשיבים

2. ב"כ המשיבים הודיעה היום, בפתח הדיון, כי המשיבים מועברים היום למתקן שרות בתי הסוהר, ולפיכך למעשה מתייתרת העתירה. מדובר בבעיית אמת באשר מספר העצורים גדל, ומחסור במתקני כליאה רב אף הוא.

דווקא עתה חל שיפור באשר נפתח אגף חדש בכלא רימון, ועצורים בגירים מועברים מכלא שרון לכלא זה, וכך התפנה מקום בכלא השרון לעצירים בטחוניים שהם קטינים. ב"כ המשיבים הגישה אף תגובה בכתב, וחזרה על עיקריה בדיון היום.

בתשובה נאמר כי נעשו סידורים בבית המעצר להכנסת מאווררים, יש הקצאת מצעי מיטה, ועצורים מקבלים תוספת מזון ככל שהם מעוניינים בכך.

בתי המשפטעע"א 508/06בית המשפט המחוזי בירושלים**בפני: כבוד השופט יוסף שפירא****תשובת העותרים**

3. אמנם העתירה התייגה מבחינה מעשית, אולם ראוי לקיים דיון, הנוגע לתופעה שחוזרת על עצמה, ולא מתקיים דיון עקרוני הואיל ועצורים מועברים טרם הדיון. ב"כ העותרים מפנה לבג"צ 2320/98 אלעמלה נ' מפקד כוחות צה"ל באי"ש, תק-על 98 (2), (571).

דיון

4. העותרים הלינו בעתירתם כי תנאי המעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדם, במתקן בית המעצר בירושלים אינם עונים על דרישות חוק המעצרים והתקנות שהותקנו מכוחו. אין מחלוקת של ממש בין הצדדים כי אכן מתקן זה אינו הולם החזקת קטינים בו, ואולם לטענת המשיבים, העותרים הועברו היום למתקן שרות בתי הסוהר, וכי לאור פתיחת אגף חדש בכלא רימון והעברת עצורים לשם, התפנה מקום בבית כלא השרון. הנה כי כן, העתירה התייגה מן הפן המעשי. השאלה היחידה שיש לדון בה הינה, האם לאור זאת יש לדון בנושא העקרוני שמעלה העתירה, והוא תנאי בית המעצר בירושלים. ברגיל, אין לקיים דיון בעניין עיוני (תיאורטי), משעותר קיבל את הסעד המבוקש עובר לדיון. עמד על כך הנשיא א' ברק בבג"ץ 1853/02 נאורי דוד נ' שר האנרגיה והתשתיות הלאומיות, תק-על 2003(3), 2070, בציינו:

"הכלל הבסיסי הינו כי בדרך כלל בית המשפט לא ידון בעתירה, אף אם היתה אקטואלית, משעה שנעשתה תיאורטית (בג"ץ

בתי המשפטע"א 508/06בית המשפט המחוזי בירושלים**בפני: כבוד השופט יוסף שפירא**

6058/95 צמח נ' שר הבטחון, פ"ד נג(5) 241, 250. כלל זה חל גם לגבי עתירות המעלות שאלות משפטיות חשובות ועקרוניות".

(כן ראו בג"צ 9672/04 ח"ב רן כהן נ' ראש המועצה האזורית מטה בנימין, תק-על 2004(4) 1069).

בבג"ץ 1768/05 היועץ המשפטי לממשלה נ' יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ח-17, מציין כב' השופט א' גרוניס, כדלקמן:

"...לגופו של עניין יהיה ממילא בעל משמעות מוגבלת (לעניין זה השוו, בג"ץ 1853/02 נאוי נ' שר האנרגיה והתשתיות הלאומיות (לא פורסם)). חילוקי הדעות אשר נתגלעו בין השופטים שדנו בבג"ץ 11234/02 לגבי סוגית הקלון (ראו פסקה 4 לעיל), מחזקים את המסקנה כי אין מקום להידרש לסוגיה במסגרת ההליך הנוכחי, שעה שזה הפך לתיאורטי. עוד נזכיר, כי העמדה אשר הביע היועץ המשפטי לממשלה בפני השופט י' טירקל הייתה כי אין מקום להיענות לבקשתו של המשיב, בין היתר מפאת היותה תיאורטית. עמדה זו ראויה ליישום במסגרת ההליך שלפנינו." (טרם פורסם) (6.2.06) (שם, פסקה 6).

כך, הכלל, ואולם גם משמדובר בעניין עקרוני, במקרה הנדון אינני מוצא מקום לדון בעתירה לגופה, באשר התבשרנו על ידי ב"כ המשיבים כי עם פתיחת האגף החדש בבית הכלא רימון, יחול שינוי משמעותי. לאור העבודה שמעצר קטינים בעבירות ביטחוניות עלול להמשיך, הרי לכשיתעורר מקרה נוסף, והתנאים החדשים לא יענו על הצרכים, כי אז יוכלו עצורים לעתור בהתאם.

כמו כן, במקרה דנן, העותרים נעצרו לפני מספר חודשים, והשתחו בהגשת העתירה. לפיכך אם טענתם הינה כי רק משמוגשת עתירה, פועלים המשיבים להעברת עצורים למתקן

בתי המשפטע"א 508/06בית המשפט המחוזי בירושלים**בפני: כבוד השופט יוסף שפירא**

כליאה אחר, חרי השיהוי הרב מביאני להשאיר את חידון העקרוני לעתירה מתאימה בעתיד.

אשר לנושא ההוצאות. לאור השיהוי, כאמור, אינני מוצא מקום לפסוק הוצאות כנגד המשיבים, מפי כבי הרשם (כתוארו אז) ע"י שחם נאמר לעניין זה בבג"ץ 476/97 ע"א סאוסן נ' שר הפנים, תק-על 2001(3) 1492, כדלקמן:

"אמת המידה האמורה כוללת שני רכיבים עיקריים ומצטברים. האחד נוגע לתקינות פעולתו של העותר - האם נפל בעתירה שיהוי, האם מיצה העותר את סעדיו בטרם פנה לבית המשפט... עוד יש לבחון, במסגרת אמת המידה האמורה, האם העתירה היא שהניעה את המשיבים לפעולה, והיא שגרמה לכך שהסעד אותו ביקש העותר ניתן לו, בסופו של דבר".

העתירה נמחקת בזאת.

ניתנה היום כ"ה באב, תשס"ו (22 באוגוסט 2006) בהעדר הצדדים.

יוסף שפירא - שופט